

Pysäköinti kuriin

Kun palloilemme kaupungilla, kiroilemme jalkakäytävälle pysäköityjä autoja ja olemme valmiit potkimaan vähän renkaitakin. Missä lorvailevat lappuliisit? Miksei käytetä pyörälukkoja ja rahasteta öykkäröiviä pysäköijii oikein kunnolla? Tuntuuko tutulta?

Entä sitten kun itse saa irrotella pysäköintivirhemaksun autonsa tuulilasinyyhkijästä? Tämä on niin väärin. Pikkumaista. Enhän auto tässä ketään haitannut. Oliko tässä edes kieltomerkkiä näkyvällä paikalla.

Yksityisten pysäköinninvalvojen ilmestyttyä markkinoille tunteet kuumenivat entisestään. Netti tuli täyteen erilaisia neuvoja, miten välttää maksu. Punaisena lankana niissä on, että pitää kieltää itse ajaneensa auton siihen paikkaan. Se on vaan siihen ilmestynyt. Ei tarvitse osoittaa, kuka ajoi.

Yksityisten valvojen oikeudesta valvoa ja rangaista kiistellään eduskunnan perustuslakivaliokuntaa ja korkeimpia oikeusasteita myöten. Asiasta on kehkeytnyt niin iso järkäle, että isommat oikeudenkäynnit uhkaavat jo viivästyä.

Sain minäkin taannoin yksityisen valvojan keltaisen muoviliuskan autoni tuulilasinyyhkijään. Kävin kaverini luona kylässä. Talon oma parkkipaikka oli remontin vuoksi suljettu. Ulkopuolella oli tilaa. Kävimme vielä kaverini kanssa tarkistamassa, että se kieltomerkki ei koske tätä kääntöpaikkaa. Ja kun oli poikkeukselliset olosuhteetkin.

No, lappuhan siitä tuli. Maksoin kiltisti kuusikymppiä, mutta valitin. Perustelin, että se liikennemerkki, jonka tekstin perusteella olin tehnyt pysäköinninvalvontaa hoitavan yrityksen kanssa sopimuksen, ei voi koskea sitä kadunpätkän päässä olevaa kääntöpaikkaa. Merkkihän näkyy vasta sieltä pois ajettaessa. Vastalauseeni tietysti torpattiin. Annettiin kyllä valitusohjeet ja ukaasit, että näin paljon pitää varautua maksamaan, jos häviää kiistan. Viitattiin myös korkeimman oikeuden päätökseen.

Siis saako yksityinen sakottaa?

Eduskunnan perustuslakivaliokunta lausui pari vuotta sitten, että ei saa. Sakotus kuuluu vain viranomaiselle, eikä sitä oikeutta voi luovuttaa yksityiselle. Useat ihmiset ovat valittaneet hyvässä uskossa saamastaan valvontamaksusta. Oikeusasteet korkeimpaa oikeutta myöten ovat viitanneet kintaalla eduskunnan hörinöille.

Asiassa kun onkin ihan toinen pointti. Ei ole kyse sakotuksesta vaan sopimuksen rikkomisesta johtuvasta maksusta. Nähdessään liikennemerkkin ja opastaulun autoilija ymmärtää viestin ja solmii valvojan kanssa sopimuksen. Jos autoilija sitten rikkoo tämän sopimuksen, yksityisoikeudellinen valvontamaksu on pätevä. Valittajat ovat järjestään hävinneet juttunsa ja hävinnevät jatkossakin.

Suuremmassa maailmassa sakko- ja rikemaksujen määrääminen perintä on järjestetty kunnolla. Liikenteen valvontakamerat kuvaavat virheen tehneet ajoneuvon takaa päin, jolloin mopotkin saadaan kiinni. Maksun perintä perustuu lakeihin, joiden mukaan auton omistaja on vastuussa autoonsa kohdistuvista vaateista. Saadaan myös vuokra- ja leasingautolla kurvailijat kiinni.

Alankomaissa sakon perintäkin on kätevää. Esimerkiksi työsuhdeautolla ylinopeutta ajaneen sakko peritään seuraavasta palkasta. Siinä ei ole nokan koputtamista. Liekö tällä vaikutusta siihen, että Alankomaissa liikenneturvallisuus on nyt EU:n huippua.

pajen